

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobkyně: **T. S. D.,** v řízení zastoupené Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Praha 1, Václavské nám. 21, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Praha 3, Olšanská 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2008, č. j. CPR-2983/ČJ-2008-9CPR-T255, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2010, č. j. 10 Ca 125/2008 - 63,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2010, č. j. 10 Ca 125/2008 - 63, **se zrušuje.**

III. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, ze dne 7. 5. 2008, č. j. CPR-2983/ČJ-2008-9CPR-T255, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

IV. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni na nákladech řízení před Městským soudem v Praze i před Nejvyšším správním soudem 17 520 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce Mgr. Marka Čechovského, advokáta, se sídlem Praha 1, Václavské nám. 21.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 15. 1. 2008, č. j. SCPP-3237-8/PL-III-C-2007 Policie ČR, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Plzeň, Inspektorát cizinecké policie Cheb, Skupina povolování pobytu Tachov (dále jen „správní orgán I. stupně“) podle § 119 odst. 1

písm. a) bod 2. zákona č. 326/1999 Sb. uložil žalobkyni správní vyhoštění a určil, že doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území, se stanoví na 10 let. Současně podle § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. stanovil dobu k vycestování z území České republiky do 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Dále rozhodl podle § 120a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování podle § 179 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, o němž žalovaná Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, rozhodla dne 7. 5. 2008, č. j. CPR-2983/ČJ-2008-9CPR-T255, tak, že žalobkyni se ukládá podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 a písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb. správní vyhoštění, a doba, po kterou nebude žalobkyni umožněn vstup na území České republiky se stanoví na 3 roky. Ve zbylé části odvolání žalobkyně podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. zamítl a další výroky napadeného rozhodnutí potvrdil.

Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu, kterou Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 2. 2010, č. j. 10 Ca 125/2008 - 63, zamítl.

Proti rozsudku Městského soudu v Praze výše označenému podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost z několika důvodů. Namítá vady řízení před správním orgánem spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Uplatňuje tedy důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Pro nedostatek důvodů rozhodnutí považuje stěžovatelka rozhodnutí správního orgánu taktéž za zmatečné, neurčité a tedy za nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Výrok rozhodnutí není podle stěžovatelky určitý, jasný, přesný, srozumitelný. Správní orgán uložil stěžovatelce správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 a písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., tedy z důvodu, že existuje důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí [dle § 119 odst. 1 písm. a) bod 2) a z důvodu, že cizinec pobýval na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění (§119 odst. 1 písm. c) bod 2]. V předmětném výroku je uvedeno více možných jednání stěžovatelky, jež nejsou ve výroku dále nijak specifikována. Stěžovatelka namítá, že jí není dostatečně zřejmé, kterého jednání se vlastně měla dopustit a za jaké jednání je jí uloženo správní vyhoštění. Stěžovatelka nesouhlasí s názorem městského soudu, že neurčitost výroku lze zhojit odkazem na odůvodnění, a nesouhlasí s jeho dalším názorem, že na danou věc nelze vztáhnout usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2003 - 73.

Dále stěžovatelka namítala, že v době rozhodnutí správního orgánu pobývala na území České republiky zcela oprávněně, a to ode dne 25. 4. 2007, kdy podala žádost o povolení k trvalému pobytu. Tato žádost jí byla následně pravomocně zamítnuta, avšak stěžovatelka v době probíhajícího řízení o správním vyhoštění podala dne 1. 12. 2008 žádost o přechodný pobyt dle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., jako rodinný příslušník občana EU. V průběhu tohoto řízení má účastník dle § 87y citovaného zákona právo pobývat na území ČR, a to do pravomocného rozhodnutí ve věci. Navíc v době vydání rozhodnutí o správním vyhoštění bylo nezbytné nahlížet na stěžovatelku jako na rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Z §

119 odst. 2 stejného zákona je zřejmé, že rodinnému příslušníku občana EU nelze uložit správní vyhoštění, pokud mimo jiné závažným způsobem nenarušuje veřejný pořádek. Dle názoru stěžovatelky z obsahu spisového materiálu v žádném případě nelze takto závažné protiprávní jednání ze strany stěžovatelky dovodit.

Stěžovatelka také napadá úvahu žalované a městského soudu, že údajným dlouholetým neoprávněným pobytem na území České republiky a „účelově" podanou žádostí o povolení trvalého pobytu je odůvodněn závěr, že tím došlo z její strany k jednání, které naplňuje obsah pojmu *„narušení veřejného pořádku závažným způsobem"*. Vykládá pojem *„veřejný pořádek"* ve smyslu definice obsažené v § 36 zák. č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů; následně ovšem zdůrazňuje Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „Směrnice"), jakož i judikaturu k ní. Zdůrazňuje nemožnost uložení správního vyhoštění z důvodu generální prevence. Obsáhle v tomto směru cituje rozsudky Soudního dvora Evropských společenství ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. C-441/02, ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. C-503/03, ze dne 27. 10. 1977, sp. zn. 30/77, ze dne 19. 1. 1999, sp. zn. C-348/96, ze dne 28. 10. 1975, sp. zn. 36/75, ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. C-482/01 a C-493/01, a ze dne 23. 9. 2003, sp. zn. C-109/01. V tomto směru odkazuje též na rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 5 As 51/2009 - 68. Uzavírá, že pro možnost uložení správního vyhoštění musí být veřejný pořádek narušen zásadním způsobem, což znamená spáchání trestného činu mimořádné závažnosti; přitom spisový materiál neobsahuje skutečnosti, které by mohly u správního orgánu vzbudit důvodnou obavu, že by stěžovatelka mohla při pobytu na území České republiky závažným způsobem veřejný pořádek narušit. Kasační stížností se domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Pátý senát Nejvyššího správního soudu rozhodující tuto věc zjistil, že třetí senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že judikatura Nejvyššího správního soudu k otázce výkladu pojmu *„závažné narušení veřejného pořádku"* v zákoně č. 326/1999 Sb. není jednotná, a postoupil svoji věc 3 As 4/2010, v níž připadalo v úvahu řešení obdobné právní otázky, v souladu s § 17 odst. 1 s. ř. s. k rozhodnutí rozšířenému senátu. Rozpor spatřoval zejména mezi rozsudkem pátého senátu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 5 As 51/2009 - 68, a mezi dřívějším rozsudkem druhého senátu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 2 As 78/2006 – 84.

Senát rozhodující tuto věc (§ 5 As 70/2010) proto v souladu s § 48 odst. 2 písm. f) s. ř. s. (ve znění do 31. 12. 2011) přistoupil k přerušení tohoto řízení (usnesením ze dne 31. 5. 2011, č. j. 5 As 70/2010 - 99) vzhledem k tomu, že stojí na posouzení téže právní otázky, jako ve věci 3 As 4/2010, takže bude nutno vyčkat rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v uvedené věci.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu rozhodl dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 -151, usnesením, které nabylo právní moci dne 4. 8. 2011. Tím odpadla překážka postupu v řízení ve věci 5 As 70/2010 a proto soud rozhodl výrokem I. tohoto rozsudku tak, že se v řízení pokračuje (§ 48 odst. 5 s. ř. s. ve znění od 1. 1. 2012).

Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle § 119 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění k datu rozhodnutí správních orgánů,
odst. 1 policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území,
písm. a) až na 10 let,
bod 2. je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, nebo
písm. c) až na 3 roky,
bod 2. pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že Policie ČR, Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Plzeň, Oddělení cizinecké policie Tachov pod č. j. SCPP-3237/PL-III-2007 zahájila dne 7. 12. 2007 správní řízení se stěžovatelkou ve věci správního vyhoštění z území České republiky podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., tedy z důvodu, že pobývala na území bez víza, ač k tomu nebyla oprávněna, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

Správní orgán prvního stupně rozhodl podle § 119 odst. 1 písm. a) bod 2. zákona č 326/1999 Sb., tedy pro důvodné nebezpečí, že by mohla při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek (nebo ohrozit veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí), a uložil žalobkyni správní vyhoštění a určil, že doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území, se stanoví na 10 let. Správní orgán prvního stupně tedy svým rozhodnutím uložil stěžovatelce správní vyhoštění z jiného důvodu, než pro který s ní správní řízení zahájil.

Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že správní orgán prvního stupně předvolal na den 19. 12. 1997 stěžovatelku, s níž sepsal protokol o jejím vyjádření a současně jí sdělil překvalifikování zahájení správního řízení o správním vyhoštění na řízení podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., namísto původního podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., z důvodu důvodného nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Správní orgán se omezil jen na takto vymezené překvalifikování paragrafového znění zahájení řízení bez odůvodnění skutku. Stěžovatelka se odmítla vyjádřit – odmítla vypovídat z důvodu, že by se mohla vystavit hrozbě stíhání za přestupek, a dále uvedla, že od 25. 4. 2007, kdy byla na cizineckou policii v Tachově podána žádost o trvalý pobyt, se na území zdržovala oprávněně.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala stěžovatelka odvolání, o němž rozhodla žalovaná jako odvolací orgán a napadené rozhodnutí částečně změnila tak, že žalobkyni uložila podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 a písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb. správní vyhoštění, a dobu, po kterou nebude žalobkyni umožněn vstup na území České republiky, stanovila na 3 roky.

Z obsahu správního spisu je patrné, že stěžovatelka byla v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně seznámena s důvody zahájení správního řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2, i písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb. Stěžovatelka postup v řízení před správními orgány v tomto smyslu v žalobě ani kasační stížnosti výslovně nevytýkala, uplatnila však jiné vady spočívající podle ní v tom, že výrok rozhodnutí je neurčitý, neboť z něho nelze zjistit, jaké konkrétní pochybení je jí vytýkáno, když příslušné ustanovení, na nějž je odkazováno, obsahuje více skutkových podstat.

Vzhledem k tomu, že správní orgán prvního stupně shledal důvod pro správní vyhoštění stěžovatelky v nebezpečí narušení veřejného pořádku, které spatřoval v tom, že není ochotná respektovat platné zákony, neboť svým účelovým podáváním žádostí o trvalý pobyt (dne 25. 4. 2007 a dne 28. 11. 2007) se snažila obejít zákon č. 326/1999 Sb. a jejím záměrem bylo pouze formálně naplnit podmínky § 87h odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., a legalizovat si tak svůj dosavadní pobyt v České republice (od 1. 10. 2000 neoprávněný, bez platného víza České republiky, až do 25. 4. 2007, kdy požádala o povolení trvalého pobytu), přičemž žalovaná se v přezkoumávaném rozhodnutí s tímto názorem správního orgánu ztotožnila a právní aplikaci podmínek pro uložení správního vyhoštění rozšířila o § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., je pro posouzení zákonnosti rozhodnutí žalované a zejména pro posouzení zákonnosti rozsudku městského soudu, vzhledem k stížnostnímu bodu uplatněnému stěžovatelkou v kasační stížnosti, rozhodující, zda městský soud správně vyložil pojem *„závažné narušení veřejného pořádku“* .

Městský soud se v napadeném rozsudku k námitce stěžovatelky uplatněné v žalobě, že *„výrok rozhodnutí, odůvodnění stejně jako spisový materiál v žádném případě neobsahuje takové skutečnosti, které by bylo možno považovat za závažné narušování veřejného pořádku ani takové, které by mohly ve správním orgánu vzbudit důvodnou obavu, že by žalobkyně mohla při pobytu závažným způsobem narušit veřejný pořádek...“*, vyjádřil.

V napadeném rozsudku uvedl: *„V daném případě správní orgány uvedly v napadených rozhodnutích důvody, v nichž shledaly porušení platných právních předpisů - účastnice řízení po skončení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání (s platností od 14. 12. 1999 do 30. 9. 2000) neopustila území ČR a pobývala na území od 1. 10. 2000 bez víza, ač k tomu nebyla oprávněn. Dne 25. 4. 2007 podala jmenovaná žádost o povolení k trvalému pobytu na území ČR, která jí byla z výše uvedených důvodů zamítnuta. Správní orgán rovněž poukázal na skutečnost, že podaná žádost ze dne 25. 4. 2007 odůvodněná sdílením společné domácnosti s občanem České republiky se na základě zjištěných podkladů ukázala nepravdivou a účelovou, což bylo potvrzeno i odvolacím orgánem; správní orgány v tomto řízení dospěly k závěru, že jde o snahu o legalizaci pobytu na základě podaného formálního návrhu. Dne 7. 12. 2007 bylo se jmenovanou zahájeno Inspektorátem cizinecké policie Cheb řízení ve věci správního vyhoštění z území ČR; v rámci tohoto řízení jí byla dne 19. 12. 2007 dána možnost k vyjádření v předmětné věci do protokolu, avšak účastnice řízení uvedla, že se odmítá k předmětné věci vyjadřovat, uvedla, pouze, že od 25. 4. 2007 pobývá na území ČR oprávněně.*

Soud má za to, že kumulace uvedených důvodů svědčí o správnosti závěru, k němuž správní orgány v daném řízení dospěly. Jednání žalobkyně je jednáním, které naplňuje obsah

pojmu „narušení veřejného pořádku závažným způsobem“, neboť z obsahu správního spisu vyplývá, že bylo prokázáno, že žalobkyně vědomě neoprávněně pobývala na území České republiky od 1. 10. 2000 až do dne 25. 4. 2007 tj. po dobu více jak 6 let a poté podala žádost o povolení k trvalému pobytu na území ČR, která byla zamítnuta, neboť žalobkyně nesplnila podmínku společného sdílení domácnosti s občanem Evropské unie, byť toto tvrzení uvedla ve své žádosti, a proto správní orgány dospěly k závěru, že cílem jmenované v tomto řízení bylo vyhnout se postihu za svůj nelegální pobyt na území České republiky před podáním žádosti o povolení k trvalému pobytu. Nelze připustit, aby opakované (byť někdy i méně závažné) jednání cizince spočívající v nerespektování právních norem na území České republiky bylo tolerováno a bylo irelevantní zjištěnou skutečností, kterou nepřísluší žalovanému vzít ve zřetel.

Soud se tedy neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že svým jednáním nenarušila veřejný pořádek závažným způsobem, resp. že je zde důvodné nebezpečí, že by mohla při pobytu na území ČR závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a proto i tuto žalobní námitku neshledal důvodnou.“

Městský soud při posuzování této právní otázky vycházel mimo jiné z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 2 As 78/2006 - 64 a ze dne 30. 10. 2009, č. j. 2 As 40/2009 - 63. Stěžovatelka se mimo jiné dovolávala rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 5 As 51/2009 - 68.

Po vydání uvedených rozhodnutí se výkladem pojmu „*veřejný pořádek*“, resp. „*závažné narušení veřejného pořádku*“ zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151 (výše již citovaném), ve věci uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) v návaznosti na § 119 odst. 1 písm. a) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. c) body 2 a 3 zákona č. 326/1999 Sb. Závěry rozšířeného senátu lze použít i v daném případě. Ustanovení § 119 zákona č. 326/1999 Sb. upravuje správní vyhoštění z přechodného pobytu na území, a senát Nejvyššího správního soudu rozhodující tuto věc nezná žádný rozumný důvod, aby pojmy v něm zákonodárcem použité, to je „*veřejný pořádek*“, resp. „*závažné narušení veřejného pořádku*“ , byly vykládány rozdílným způsobem, i když přihlíží k názoru rozšířeného senátu uvedenému v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151, že „se přitom nedomnívá, že by i ke všem ustanovením cizineckého zákona, jež se zmiňují o veřejném pořádku, bylo možno přistupovat jednotně. Při výkladu pojmu „*veřejný pořádek*“ je tak nutné na tento pojem nahlížet nejen v kontextu určitého zákona a jeho účelu, ale rovněž v kontextu daného ustanovení, a zkoumat účel přímo dotčeného ustanovení, okolnosti jeho vzniku a původu apod.“ Senát Nejvyššího správního soudu rozhodující tuto věc vychází z kontextu daného ustanovení, přičemž rozdíl mezi důvodem uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. a § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., zjistil v tom, že v prvním případě se týká osob z tzv. třetích států, je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek, kdežto v druhém případě se týká občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka, který na území pobývá přechodně, který závažným způsobem narušuje veřejný pořádek (tady by nestačilo důvodné nebezpečí, ale vyžaduje se již narušení veřejného pořádku závažným způsobem). Nejvyšší správní soud vnímá rozdíl (zákonem č. 326/1999 Sb. v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států učiněný) mezi osobami z tzv. třetích států a občany Evropské unie nebo jejich rodinnými příslušníky. Výklad pojmu „*veřejný pořádek*“, resp. „*závažné narušení*

veřejného pořádku" užitý v § 119 citovaného zákona by však neměl být rozdílný pro výše uvedené případy.

Rozšířený senát v citované usnesení uvedl, že *„při výkladu pojmů „veřejný pořádek", resp. „závažné narušení veřejného pořádku", používaných v různých kontextech zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity. Narušením veřejného pořádku podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). I v takovém případě je však nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci."*, a dále, že *„...jednání cizince je narušením veřejného pořádku ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) cizineckého zákona v prvé řadě tehdy, pokud je jeho jednání skutečným, aktuálním a dostatečně závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti. V řadě druhé však rozšířený senát připomíná, že toto kritérium je v souladu se směrnicí 2004/38/ES (srov. čl. 27 odst. 2) stále pouze obecným kritériem posouzení možného použití výhrady veřejného pořádku. Při použití § 119 je tak nutné rovněž zohlednit, že v tomto případě se jedná o v podstatě nejvážnější možný zásah do práv cizince. Z toho důvodu je nezbytné dané ustanovení aplikovat pouze v souladu se zásadou přiměřenosti, tedy pouze s ohledem na danou situaci cizince, konkrétně tedy s ohledem na stupeň integrace cizince, jeho osobní a rodinné poměry, věk, délku pobytu na území, zdravotní stav či vazby na zemi původu (srov. bod 23 preambule a čl. 28 odst. 1 směrnice 2004/38/ES). Rozšířený senát má pak za to, že skutečným, aktuálním a závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti jistě není např. fakt samotného nelegálního vstupu či nelegálního pobytu na území ČR. Natož aby takové jednání samo o sobě představovalo důvody pro tak vážný zásah do práv jedince, jako je vyhoštění z území, a to v situaci, kdy se jedná o rodinného příslušníka občana EU, resp. rodinného příslušníka občana ČR (k tomu srov. rozsudek Soudního dvora EU ve věci Jipa). Na druhou stranu se rozšířený senát nemůže ztotožnit se závěrem pátého senátu učiněným v jeho rozsudku č. j. 5 As 51/2009 - 68, že za narušení veřejného pořádku je třeba považovat pouze takové protiprávní jednání, které přinejmenším jednoznačně překračuje intenzitu jednání popsaného v některých ze skutkových podstat trestných činů uvedených v trestním zákoně."*

Pokud jde o stěžovatelku, Nejvyšší správní soud nemá zato, že by ji bylo možno posuzovat za osobu ve smyslu § 15a zákona č. 326/1999 Sb., tedy v daném případě za osobu, která má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti, jak stěžovatelka tvrdila v žalobě i v kasační stížnosti. Její tvrzení je v tomto případě jen zcela obecné, bez uvedení jakýchkoliv konkrétních skutkových okolností a bez jakýchkoli konkrétních skutkových námitek proti závěrům správních orgánů o této otázce. Její obecná námitka, že měla být správními orgány posuzována jako rodinný příslušník občana Evropské unie proto nemohla být úspěšná. Ani správní vyhoštění uložené jí podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 a písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., jako osobě z tzv. třetích států mimo jiné pro důvodné nebezpečí, že by mohla při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek, což bylo spatřováno v tom, že po skončení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání (s platností od 14. 12. 1999 do 30. 9. 2000) neopustila území ČR a pobývala na území od 1. 10. 2000 bez víza, ač k tomu nebyla oprávněna, že dne 25. 4. 2007 podala jmenovaná žádost o povolení k trvalému pobytu

na území ČR, která jí byla z výše uvedených důvodů zamítnuta, a že podanou žádost ze dne 25. 4. 2007 odůvodnila sdílením společné domácnosti s občanem České republiky, což se ukázalo nepravdivým a účelovým tvrzením ve snaze o legalizaci pobytu na základě podaného formálního návrhu, nepovažuje Nejvyšší správní soud za souladné se zákonem č. 326/1999 Sb., a s aktuálním výkladem pojmu „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“ učiněným judikaturou správních soudů, zejména usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu výše citovaným. Městský soud v důsledku svého právního názoru ovlivněného předchozí judikaturou správních soudů přezkoumávané rozhodnutí žalovaného nezrušil, ale naopak žalobu proti němu zamítl, a tím se dopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, když se ztotožnil s aplikací a interpretací pojmu „veřejný pořádek“, respektive „závažné porušení veřejného pořádku“ správními orgány.

Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil, a zrušil i přezkoumávané rozhodnutí žalovaného, protože pro takový postup byly důvody již v řízení před městským soudem, a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému. [§ 110 odst. 1 a 2 písm. a) s. ř. s.], který je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgány musí prokázat, v čem konkrétně spatřují existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení, kterým je dotčen základní zájem společnosti.

Vzhledem k postupu Nejvyššího správního soudu v této věci, rozhodl tento soud o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Stěžovatelka měla v řízení úspěch a proto jí náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Stěžovatelce vznikly náklady v souvislosti se zaplacením soudního poplatku za žalobu 2000 Kč a za kasační stížnost 3000 Kč. Dále jí vznikly náklady v souvislosti s právním zastoupením za 4 úkony á 2100 Kč [převzetí věci, sepis žaloby, zastupování u ústního jednání dne 2. 2. 2010, sepis kasační stížnosti - § 9 odst. 3 písm. f), § 7 bod 5., § 11 odst. 1 a odst. 2 písm. a), d), g) vyhl. č. 177/1996 Sb.], 4 x režijní paušál á 300 Kč, tedy celkem 14 600 Kč. Protože zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně, vypočtená dle § 37 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 2920 Kč. Celková částka odměny tedy činí 17 520 Kč. Nahradit tyto náklady uložil Nejvyšší správní soud žalovanému.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2012

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu